

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ТЕЛӘЧЕ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ АЛАН АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ
(IV чакырылыш)**

КАРАРЫ
егерме сизгезенче утырыш

«16» август 2023 ел

№ 103

Алан авылы

**Теләче муниципаль районы Алан авыл жирлеге Советының 2021 елның
11 маендагы № 37 нче номерлы «Татарстан Республикасы Теләче
муниципаль районы Алан авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә
бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турында нигезләмәне раслау
хакында» карарына үзгәрешләр кертү турында**

Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексы нигезендә, Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Алан авыл жирлеге Советы карар итте:

1. Теләче муниципаль районы Алан авыл жирлеге Советының 2021 елның 11 маендагы № 37 нче номерлы «Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Алан авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турында нигезләмәне раслау хакында» карарына түбәндәге үзгәрешләрне кертте:

- күрсәтелгән карар белән расланган «Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Алан авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турында нигезләмәгә

- 6 статьяны түбәндәге эчтәлекле абзац белән тулыландырырга:
«- гражданнарның бюджет процессында катнашуы;»;

- 9 статьяны түбәндәге эчтәлекле 7 өлеш белән тулыландырырга:
«7. Бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторының (администраторының) бюджет вәкаләтләре

1) бюджет дефицитын финанслау чыганакларының баш администраторы түбәндәге бюджет вәкаләтләренә ия:

үзенә буйсынган администраторлар исемлеген бюджет дефицитын финанслау чыганакларын төзи;

бюджет дефицитын финанслау чыганаклары буенча керемнәрне һәм түләүләрне планлаштыруны (фаразлауны) гамәлгә ашыра, (бюджетның бердәм счетындагы акча калдыкларын идарә итү операцияләрен, бердәм салым түләүгә бәйле операцияләрен, мәжбүри түләүләргә карата Евразия икътисадый берлеге хокукы һәм Россия Федерациясе законнары белән каралган аванс түләүгә бәйле операцияләрен, Евразия икътисадый берлеге

хокукы һәм Россия Федерациясенең таможня жайга салу турындагы законнары белән каралган акчалата залогка бәйле операцияләрне исәпкә алмаганда);

бюджет дефицитын финанслау чыганаclarын каплау өчен билгеләнгән ассигнованиеләрдән файдалануның адреслылығын һәм максатчан характерын тәмин итә;

бюджет ассигнованиеләрен бюджет дефицитын финанслау чыганаclarының ведомство администраторлары буенча бүлә һәм бюджетның тиешле өлешен башкара;

бюджет дефицитын финанслау чыганаclarының баш администраторының бюджет хисабын тәзи;

Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән мондый методикага гомуми таләпләр нигезендә бюджет дефицитын финанслау чыганаclarы буенча кертемнәрне фаразлау методикасын раслый;

бюджет ассигнованиеләренең нигезләмәләрен тәшкил итә.

2) бюджет дефицитын финанслау чыганаclarы администраторы түбәндәге бюджет вәкаләтләренә ия:

бюджет дефицитын финанслау чыганаclarы буенча керемнәрне һәм түләүләрне планлаштыруны (фаразлауны) гамәлгә ашыра, (бюджетның бердәм счетындагы акча калдыclarын идарә итү операцияләрен, бердәм салым түләүгә бәйле операцияләрне, мәжбүри түләүләргә карата Евразия икътисадый берлеге хокукы һәм Россия Федерациясе законнары белән каралган аванс түләүгә бәйле операцияләрне, Евразия икътисадый берлеге хокукы һәм Россия Федерациясенең таможня жайга салу турындагы законнары белән каралган акчалата залогка бәйле операцияләрне исәпкә алмаганда);

бюджет дефициты финанслау чыганаclarы бюджетка керүнең тулылығын һәм үз вакытында башкарылуын тикшереп тора;

бюджет дефицитын финанслау чыганаclarы буенча бюджеттан керемнәр һәм түләүләр тәмин итә;

бюджет хисабын формалаштыра һәм тапшыра;

бюджет дефицитын финанслау чыганаclarының тиешле баш администраторы тарафыннан билгеләнгән очракта һәм тәртиптә бюджет дефицитын финанслау чыганаclarының баш администраторының үз карамагында булган аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;

әлеге Кодекста һәм аның нигезендә кабул ителә торган, бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган норматив хокукый актларда (муниципаль хокукый актларда) билгеләнгән бүтән бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

3) Жирле үзидарә органнарына, жирле администрация органнарына, бюджет дефицитын финанслау чыганаclarының баш администраторының бюджет вәкаләтләрен башка оешмаларга беркетү, Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән гомуми таләпләр нигезендә бюджет дефицитын финанслау чыганаclarы белән операцияләрне гамәлгә ашыру буенча алар башкарган вәкаләтләренә исәпкә алып башкарыла.

4) Жирле бюджет дефицитын финанслау чыганакларының баш администраторлары исемлеге Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән гомуми таләпләр нигезендә жирле администрация тарафыннан раслана.

Бюджет дефицитын финанслау чыганакларының баш администраторлары исемлегендә бюджет дефицитын финанслау чыганакларының төп администраторларының бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы органнар (оешмалар) исемнәре һәм аларга беркетелә торган бюджет дефицитын финанслау чыганаклары булырга тиеш.»;

- 16 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«16 Статья Жирлекнең муниципаль бурычы структурасы

Жирлекнең бурыч йөкләмәләре түбәндәге йөкләмәләр рәвешендә яшәргә мөмкин:

1) Жирлек халкының кыйммәтле кәгазьләренә (муниципаль кыйммәтле кәгазьләргә);

2) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка Россия Федерациясе валютасында жәлеп ителгән бюджет кредитларына;

3) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясеннән чит ил валютасында жәлеп ителгән бюджет кредитларына;

4) Россия Федерациясе валютасында кредит оешмаларыннан жирлек тарафыннан жәлеп ителгән кредитларга;

5) Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән Жирлек гарантияләренә (муниципаль гарантияләргә);

6) максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Россия Федерациясе чит ил валютасында бирелгән муниципаль гарантияләргә;

7) Россия Федерациясе Бюджет кодексын гамәлгә керткәнче барлыкка килгән һәм муниципаль бурычка кертелгән башка бурыч йөкләмәләренә.

Муниципаль бурыч күләменә кертелә:

1) муниципаль кыйммәтле кәгазьләр буенча бурычның номиналь суммасы;

2) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;

3) кредит оешмаларыннан жирлек тарафыннан жәлеп ителгән кредитлар буенча төп бурыч күләме;

4) муниципаль гарантияләргә бәйле йөкләмәләр күләме;

5) Жирлекнең юкка чыгарылмаган башка бурыч йөкләмәләре күләме.

Муниципаль эчке бурыч күләменә түбәндәгеләр керә:

1) Россия Федерациясе валютасында йөкләмәләре күрсәтелгән муниципаль кыйммәтле кәгазьләр буенча бурычның номиналь суммасы;

2) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме, алар буенча йөкләмәләр Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән;

3) Россия Федерациясе валютасында йөкләмәләре күрсәтелгән кредит оешмаларыннан жирлек тарафыннан жәлеп ителгән кредитлар буенча төп бурыч күләме;

4) Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән муниципаль гарантияләрдән килеп чыга торган ачык йөкләмәләр күләме;

5) Россия Федерациясе валютасында күчеп килүнең юкка чыгарылмаган башка бурыч йөкләмәләре күләме.

Муниципаль тышкы бурыч күләменә түбәндәгеләр керә:

1) Россия Федерациясеннән максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында жәлеп ителгән чит ил валютасындагы Жирлек бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;

2) максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Жирлек тарафыннан бирелгән чит ил валютасында муниципаль гарантияләргә бәйле йөкләмәләр күләме.

Жирлекнең озаксроклы йөкләмәләре кыскасроклы (кимендә бер ел), уртачасроклы (бер елдан биш елга кадәр) һәм озаксроклы (биштән алып 10 елга кадәр) булырга мөмкин.»;

- 20 статьяның 3 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«3. Хисап финанс елында муниципаль берәмлекнең бурыч алуларының гомуми суммасы жирле бюджет дефицитын финанслауга юнәлтелгән акчаларның гомуми суммасыннан һәм максатчан билгеләнешкә ия Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан бирелгән бюджетара трансфертлардан тулысынча файдаланмау сәбәпле хисап финанс елы ахырына барлыкка килгән калдыклар күләменә муниципаль берәмлекнең бурыч йөкләмәләрен түләү күләменнән артыграк булырга мөмкин, максатлы билгеләнүле юридик затлардан түләүсез керемнәр, жирле бюджетларга жирле бюджетларның балансылыгын тәмин итү чараларына яисә Россия Федерациясе субъекты бюджетыннан жирле бюджетларга бирелгән башка дотацияләргә, шулай ук хисап финанс елының соңгы эш көненнән соң жирле бюджетка кертелгән хисап финанс елы керемнәре күләменә, шул исәптән йомгаклау әйләнешләрен үткөрү тәртибендә ярдәм итү өчен дотацияләр.

Әгәр хисап финанс елында муниципаль берәмлекнең бурыч алуларының гомуми суммасы жирле бюджет дефицитын финанслауга юнәлтелгән акчаларның гомуми суммасыннан һәм әлеге пунктның беренче абзацында каралган мөмкин булган артыклыкларны исәпкә алып, муниципаль берәмлекнең бурыч йөкләмәләрен түләү күләмнәреннән артып китсә, агымдагы елның 1 гыйнварына күрсәтелгән суммада жирле бюджет акчаларының калдыклары барлыкка килгән хисап финанс елы йомгаклары буенча артыклыклар әлеге Кодексның 96 статьясында каралган максатларга

юнәлдерелергә тиеш, агымдагы финанс елына бурычларның чик күләме кими;

- 42 статьяны түбәндәге эчтәлекле 3 өлеш белән тулыландырырга:

«3. Жирлек советы кабул иткән чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турында карар өч эш көненә кадәр жирлек Башлыгына кул кую һәм бастырып чыгару өчен жиберелә.

Жирлек бюджеты турында карар 1 гыйнвардан үз көченә керә һәм, әгәр жирлек бюджеты турында карарда башкасы каралмаган булса, финанс елның 31 декабренә кадәр гамәлдә була.

Жирлек бюджеты турында карар билгеләнгән тәртиптә имзаланганнан соң ун көннән дә соңга калмыйча рәсми басылып чыгарга тиеш.»;

- 45 статьяны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«45 Статья. Бюджетның чыгымнар буенча үтәлеше.

1. Бюджетны чыгымнар буенча үтәү элге нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә, РФ Бюджет кодексы таләпләрен үтәгән килеш гамәлгә ашырыла.

2. Бюджетны чыгымнар буенча үтәү түбәндәгеләрне күздә тотта:

бюджет һәм акча йөкләмәләрен кабул итү һәм исәпкә алу;

акчалата йөкләмәләренә раслау;

акчалата йөкләмәләренә түләүне санкцияләү;

акчалата йөкләмәләренә үтәүне раслау.

3. Бюджет акчаларын алучы бюджет йөкләмәләрен кабул итә һәм аңа кадәр житкерелгән бюджет йөкләмәләренә лимитлары чикләрендә элек кабул ителгән бюджет йөкләмәләренә үзгәрешләр кертә.

Бюджет акчаларын алучы бюджет йөкләмәләрен дәүләт (муниципаль) контрактлары, физик һәм юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр белән башка килешүләр төзү юлы белән яки закон, башка хокукый акт, килешү нигезендә кабул итә.

Бюджет акчаларын алучы үзенә житкерелгән бюджет йөкләмәләренә тиешле лимитлары һәм кабул ителгән, әмма үтәлмәгән бюджет йөкләмәләре арасындагы аермадан артмаган күләмдә яңа бюджет йөкләмәләре ала.

Бюджет акчаларын алучы дәүләт (муниципаль) контрактларын, РФ Бюджет кодексы нигезләмәләрендә һәм бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга салучы башка федераль законнарда расланган бюджет йөкләмәләре лимитлары гамәлдә булу срогы чикләреннән тыш мондый дәүләт (муниципаль) контрактлары, башка килешүләр буенча йөкләмәләренә үтәүне күздә тоткан башка килешүләренә төзи. Дәүләт (муниципаль) контрактларын, башка шартнамәләренә төзү өчен билгеләнгән күрсәтелгән нигезләмәләр элегрәк төзелгән дәүләт (муниципаль) контрактларына, башка килешүләргә үзгәрешләр кертелгәндә дә кулланыла.

4. Бюджет чараларын алучы, алар өчен түләүне санкцияләү өчен кирәкле күрсәтмәләр һәм башка документлар нигезендә, э оператив-эзләү чараларын үтәүгә һәм зыян күрүчеләргә, шаһитларга һәм жинаять эшләрендә башка катнашучыларга карата куркынычсызлык чараларын гамәлгә ашыруга бәйле

очрактарда, күрсәтмәләр нигезендә бюджет акчалары исәбеннән акчалата йөкләмәләр түләү бурычын раслый.

5. Муниципаль берәмлекнең финанс органы бюджет һәм акча йөкләмәләрен исәпкә куюда, акча йөкләмәләрен түләүне санкцияләгәндә әлеге статьяның 1 пунктында каралган тиешле финанс органы тарафыннан билгеләнгән тәртипкә ярашлы рәвештә:

бюджет йөкләмәләрен бюджет йөкләмәләренең тиешле лимитларыннан яки бюджет акчаларын алуыга житкерелгән бюджет ассигнованиеләреннән арттырмау, шулай ук бюджет йөкләмәсе турындагы мәгълүматның бюджет чыгымнарын классификацияләү кодына туры килүе;

тиешле бюджет йөкләмәсе исәпкә куелган мәгълүматның акчалата йөкләмәләр турындагы мәгълүматка туры килүе;

акча йөкләмәләре, акчалата йөкләмә турында мәгълүмат түләү өчен карарда күрсәтелгән мәгълүматның туры килүе;

акчалата йөкләмә барлыкка килүне раслый торган документларның булуы.

Финанс органы тарафыннан билгеләнгән һәм әлеге статьяның 1 пунктында каралган тәртиптә әлеге пунктта күрсәтелгән мәгълүматка өстәмә рәвештә контрольдә тотылырга тиешле башка мәгълүмат билгеләнергә мөмкин.

Бюджет йөкләмәсе дәүләт (муниципаль) контракты нигезендә барлыкка килгән очракта, өстәмә рәвештә дәүләт (муниципаль) контракты турында Россия Федерациясе законнарында каралган контрактлар реестрында дәүләт (муниципаль) ихтыяжлары һәм муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алулар өлкәсендә контракт системасы турындагы белешмәләрнең һәм дәүләт (муниципаль) контракты нигезендә барлыкка килгән бюджет йөкләмәсен исәпкә алуга кабул ителгән белешмәләрнең дәүләт (муниципаль) контракты шартларына туры килүен тикшереп тору гамәлгә ашырыла.

Акчалата йөкләмәләрне түләү (гавами норматив йөкләмәләр буенча акчалата йөкләмәләрдән тыш) бюджет йөкләмәләре лимитлары алуыларга житкерелгән бюджет акчалары чикләрендә гамәлгә ашырыла.

Ачык норматив йөкләмәләр буенча акчалата йөкләмәләрне түләү бюджет ассигнованиеләре бюджет акчаларын алуыга житкерелгән чикләрдә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

6. Акчалата йөкләмәләрне үтәүне раслау бюджет акчаларын физик яисә юридик затлар, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары, халыкара хокук субъектлары файдасына күчүне раслый торган күрсәтмәләр нигезендә гамәлгә ашырыла, шулай ук бюджет акчаларын алуыларның акчаларын үтәү буенча акчалата операцияләр үткүрүне раслый торган башка документларны тикшерү.»;

- 52 статьяны түбәндәге эчтәлеккә абзац белән тулыландырырга:

